OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE BEST SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXVI.—LETO XXXVI. CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), AUGUST 20, 1953 ŠTEVILKA (NUMBER) 165

Nov grob

PETER MILOVICH

Včeraj popoldne je preminil v St. Alexis bolnišnici po kratki bolezni Peter Milovich, rodom Hrvat, star 65 let. Stanoval je na 3998 E. 153 St. Bil je član društva sv. Nikola št. 99 HBZ. Tukaj zapušča bratranca Marko Mamich, pri kateremu je bival zadnjih 29 let. Pogreb se vrši v soboto žjutraj ob 8.30 uri iz pogrebnega zavoda Louis Ferfolia v cerkev sv. Marije na Harvard in E. 141 St. ob 9. uri ter nato na pokopališče Calvary.

*

Pogreb

Pogreb pokojne Angele (Gally) Okicki se vrši v petek zjutraj ob 8.30 uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Vida ob 9. uri in nato na pokopališče Calvary.

Razne vesti iz sveta

V francoski koloniji je razburjenje radi stalnih uporov. Trdi se, da Moraku grozi državljanska vojna. Francija Moračane pomirja in kaže na svojo vlogo, ki da je ta, da odvrne državljansko vojno.

V Nemčiji je bil aretiran vodja neo-nacistov dr. Nauman. Nauman je bil po Hitlerju določen za bodočega šefa propagande. Bil je vodja nemške državne stranke in tudi kandidira na volitvah dne 6. septembra.

Danes bodo v Panmunjomu komunisti izročili nadajih 150 vojnih ujetnikov-Amerikancev.

Seja "treh velikih"

PARIZ, 20. avgusta—Danes se vrši v Parizu skupna konferenca zastopnikov zapadnih sil Združenih držav, Velike Britanije in Francije, da sestavijo besedilo odgovora na sovjetsko noto o bodoči Nemčiji. Takoj potem, ko je Moskva objavila vsebino note, ki je bila izročena trem zapadnim velesilam in ki hoče urediti bodočo Nemčijo, je ameriško državno tajništvo izdalo komentar, da bo odgovor na rusko noto glede Nemčije negativen. Pričakuje se, da se bosta tako Velika Britanija, kakor Francija pridružile Zedinjenim državam in bo tudi skupni odgovor treh zapadnih zaveznikov na rusko noto enako negativen.

Redne seje

V petek zvečer ob 7.30 uri se vrši redna seja društva Euclid št. 29 SDZ v navadnih prostorih Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. Vabi se članstvo, da se udeleži v polnem številu.

*

Jutri, v petek zvečer ob navadnem času se vrši redna seja društva Slov. dom št. 6 SDZ v Ameriško jugoslovanskem centru na Recher Ave. Ker je več važnih zadev na dnevnem redu, se prosi vse članstvo, da se udeleži v polnem številu.

SANDERS OPISUJE ŽIVLJENJE V MADŽARSKI JEČI

DUNAJ, 19. avgusta—Anglež Edgar Sanders, ki je bil leta 1949 v Budimpešti radi špijonaže obsojen na 13 let ječe, je bil spuščen na svobodo in prišel na Dunaju zopet skupaj s svojo družino. Kako so postopali madžarski komunisti v tem procesu? Sanders pripoveduje:

21. decembra 1949 me je nekdo pograbil na cesti in se predstavil za policaja. Potisnil me je v voz in odpeljal na glavni stan politične policije v Budimpešti. Aretacija me ni iznenadila. Pričakoval sem jo in mislil na pobeg, pa ni bilo izgledov. V zaporu so me spraševali večkrat nepretrgoma po deset ali 12 ur na dan. Ob neki priliki so me s spraševanji mučili polnih 35 ur. Nikdar nisem vedel kaj pravzaprav hočejo. Zaprt sem bil v celici brez razsvetljave, kurjave ali odeje in sem bil od večnega spraševanja popolnoma zmešan. V takem stanju sem nekaj podpisal. Pred razpravo je prišel k meni sodnik, s katerim sva mojo podpisano izjavo na ure in ure ponavljala na pamet, da bi se na procesu od nje ne oddaljil. Kdo je sestavljal sodišče? Trije moški in ena ženska, vsi izraziti komunisti in poklicni sodnik, ki je bil tudi komunist. Razen slednjega, ostali niso imeli pojma o zakonu in so komaj bili v stanu, da podpišejo svoje ime.

Potem ko sem bil obsojen, sem dobil posteljo, nekaj slame [illegible] odeje. Enkrat na teden mi je [illegible] dana hrana po moji izbiri. [illegible]adi mi je bilo dovoljeno brati [illegible]njige.

Sanders je zastopal v Budimpešti londonsko električno podjetje. Njegovo oprostitev je izposlovala njegova žena, ki je prosila madžarske oblasti, da izpustijo moža in očeta tudi v imenu treh hčera, ki so stare 12, 17 in 18 let. Toda kaj je ozadje koraka madžarske vlade, da je izpustila Sandersa? Madžarska vlada je letošnjega marca predlagala londonski vladi, da se Sanders izpusti na prosto, britanske oblasti pa naj izpustijo na prosto komunistko gverilko Lee Meng, ki se je borila zoper Angleže na Malajskem polotoku in bila prijeta, obsojena na smrt, kasneje pomiloščena na dosmrtno ječo. Takrat je Churcill predlog Budimpešte odklonil. Če je sedaj madžarska vlada dala Edgarju Sandersu svobodo, in ga vrnila Veliki Britaniji, so možne razne razlage.

Gotovo ne gre za akt humanitarnosti. Sanders je preživel v madžarski ječi tri leta in pol. Vse intervencije, da gre na svobodo, so bile brezuspešne.

Britansko zunanje ministrstvo trdi, da bo pomilostitev Sandersa pomagala, da se zboljšajo trgovski odnošaji med Veliko Britanijo in Madžarsko. Od leta 1949 se je trgovina, ki je to leto bila ocenjena z $19,000,000, znižala v lanskem letu na $33,600. Madžarska naj bi odslej uvažala v Veliko Britanijo kmetijske produkte, Velika Britanija pa v Madžarsko industrijske produkte. Veliki Britaniji gre torej za trgovino.

Ameriška razlaga je naslednja: Najbolj verjetno so madžarski komunisti spustili na svobodo Sandersa, da bi pritegnili nase Veliko Britanijo in pomagali po svoje, da jo čim bolj oddaljijo od Združenih držav.

STEVENSON SE JE VRNIL

NEW YORK, 20. avgusta—Danes zjutraj ob osmi uri se je vrnil s svetovnega potovanja Adlai Stevenson. Sprejem v New Yorku je bil velik. Poleg zastopanega tiska in televizije je bil navzoč zbor demokratskih prvakov. Glavni komentarji so se vrteli ob volitvah v letu 1954. pod vodstvom demokrata Adlai Stevensona. Danes dopoldne je Stevenson imel tiskovno konferenco, popoldne pa verjetno ob štirih že odide v Chicago.

SKRBI FEDERALNE VLADE

WASHINGTON, 19. avgusta—Če naj podamo kratek pregled ciljev in dela, ki je trenotno za republikansko federalno administracijo aktualno, lahko trdimo:

Predsednik Eisenhower, ki se je danes mudil v New Yorku, se je sestal tudi z delavskim tajnikom Durkinom. Trdi se, da sta se oba razgovarjala o Taft-Hartleyevemu zakonu, glede katerega so spremembe potrebne. V tej smeri so živahni s svojimi predlogi tudi demokratje, v prvi vrsti senatorja Douglas in Kefauver.

V vprašanju ameriških financ gre še vedno za ameriške javne dolgove. Višina 275 milijard dolarjev se ne sme prekoračiti. To stališče zagovarja večina republikancev. Trenotno znašajo javni dolgovi 272 in pol mliijarde dolarjev. Če naj se javni dolgovi povišajo za nadaljnjih 15 milijard, torej do najvišje mere 290 milijrad dolarjev, kakor to zahteva Eisenhower, potem smo, da rabimo izjave republikancev, "na robu propada finančnega poloma."

V gospodarskem pogledu gredo republikanci za tem, da se ali ukine, ali pa vsaj omeji federalna kontrola. To kontrolo imenujejo republikanci — socializem. Gre za skoriščanje vodnih sil, za produkcijo električne energije. Predsednika Franklin Roosevelt in Harry Truman sta bila mnenja, da bi izkoriščanje vodnih sil v produkcijo električne energije pod federnalnim nadzorstvom pocenilo elektriko. Šlo bi v kratkem za korist celokupnosti. Republikanci z Eisenhowerjem na čelu so se odločili, da gredo na roke ameriškemu privatnemu kapitalu, kateremu naj dajo v izrabo, kjer je le mogoče tudi veliki naravni zaklad—vodno silo. Zdi se, da se republikanci trenotno ne bodo vtikali v veliko podjetje Tennessee Valley, kakor tudi da bodo nadaljevali s končanjem projektov, ki se že izvajajo in ko gre za zgraditev velikih jezov.

V upravnem vprašanju pa gre za tudi odprto vprašanje moči federalne vlade in posameznih zveznih držav. Predsednik Eisenhower je sestavil posebno komisijo, njej na čelu pa univerzitetnega profesorja pravnika Clarence Maniona, ki naj izdela načrt kako potegniti mejo med federalno in državno kompetenco in sicer v tem cilju, da gre čim več kompetenc na posamezne države.

DVOJNI OBRAZ NAŠIH MILIJONARJEV

V Winstonu, v Severni Carolini je 17. julija umrla Mary Reynolds Babicock in zapustila oporoko, v kateri je določila, da se da 12 milijonov dolarjev v dobrodelne in vzgojne namene. S tem denarjem naj se zgradi ustanova po vzgledu drugih ameriških ustanov. Pokojna je bila hčerka Reynoldsa, ustanovitelja družbe R. J. Reynolds Tobacco Co. Skupno je zapustila 28 milijonov dolarjev vrednosti, glavni delež pa gre na njene štiri otroke, enega sina in tri hčerke.

Omenjena oporoka je tudi ogledalo ameriške milijonarske družbe. Priznati se mora namreč, da so redki milijonarji na svetu, ki bi se končno le spomnili iz katerekolih nagibov že, tudi občih koristi. Raznih ustanov kot Ford, Carnegie, Rockefeller, je pri vsem kapitalističnem duhu v Ameriki le precej. Značilnost teh ustanov je tudi ta, da niso ozkosrčne "izolacionistične" in so jih deležne tudi tuje države.

REVOLUCIJA V IRANU

WASHINGTON, 19. avgusta—Današnje vesti iz Irana poročajo: Trenotno se zdi, da je tisti del vojaštva, ki je ostal zvest šahu Pahleviju, dobil v Iranu premoč. Sedanji predsednik vlade Mossadegh je ali pobegnil, ali pa je bil ubit. Gotovo je, da je bil ubit zunanji minister njegove vlade Fatemi.

Pristaši kralja šaha so začeli z agitacijo, da je poskus Mossadegha, da nacionalizira iranski petrolej, popolnoma spodletel in pahnil Iran v še večjo revščino. Mossadeghu so očitali njegove želje po diktaturi.

V prestolici z največjo skrbjo gledajo na gibanje iranske komunistične organizacije Tudeh. Prestolica trdi, d aje ta komunistična politična organizacija, čeprav je formalno prepovedana in podtalna, najbolje organizirana med komunističnimi gibanju na Srednjem vzhodu, a glavno—Iran je neposredni sosed Sovjetske zveze.

Dogodki v Iranu so se razvijali takole: Oborožene sile so dobile v roke Mossadegha in ga varnostno z družino vred odpeljale iz prestolice. Teherana, ne da bi se navedel kraj. Minister za zunanje zadeve Fatemi je bil ujet in razmrcvarjen.

Revolucija je zahtevala 300 smrtnih žrtev.

General Zahedi, ki je bil imenovan od šaha Pahlevija za novega predsednika vlade, je sedaj prevzel vlado. Zahedi je nasprotnik Angležev, pa tudi Rusov. Med vojno so ga Angleži aretirali kot prijatelja nemških nacistov.

Šah Pahlevi odleti danes v četrtek iz Rima v Italiji, nazaj v Teheran. Izjavil je, da je srečen, da se je dala prilika ko je iransko ljudstvo pokazalo, da stoji 90 odstotno za dinastijo.

ZAPOSLITEV V AMERIKI

WASHINGTON, 19. avgusta—Koncem meseca julija je bilo v Ameriki na delu 63,100,000 delavne moči. Le 1,500,000 oseb civilistov ali 2.4% je bilo še takih, ki so bili brezposelni.

Združeni narodi naj rešijo sedaj samo korejsko vprašanje

SO NA STAVKI IN NE . . .

MARSEILLE, Francija, 19. avgusta—Splošno stavkovno gibanje v Franciji je zajelo tudi cestne pometače in pobiralce smeti. Ceste in ulice niso bile očiščene, odpadki in smeti so začeli povzročati smrad. Cestni pometači in pobiralci smeti so se sedaj odločili, da bodo ulice zopet očistili, odstranili odpadke, nato pa šli zopet na stavko. Medtem se bo nabrala nesnaga in sledeč svojemu sedanjemu sklepu, bodo pometači zopet prekinili stavko. Svojevrstna stavka . . .

Thomas in McCarthyzem

NEW YORK, 19. avgusta — Vodja ameriških socialistov Norman Thomas se je vrnil iz svojega šest tedenskega potovanja po Evropi. O ugledu Amerike v Evropi je Thomas dejal, da pada in da je sedaj sploh najnižji. Vzrok — pojav McCarthyzma in zmanjšanje ameriške pomoči tujini.

V državnem tajništvu stoji na čelu Varnostnega oddelka Scott McLeod, vnet pristaš senatorja McCarthyja. On je zatrdil, da ne bo noben socialist nastavljen v državnem tajništvu. Thomas hoče k predsedniku Eisenhowerju in mu zastaviti troje vprašanj. Kdo vodi Ameriko? Ali predsednik, ali McCarthy in njegovi pristaši? Thomas posebej sprašuje ali naj bo državno tajništvo res vkovano v oskosrčnost McCarthyzma.

Kaj dajemo Indokini

WASHINGTON, 19. avgusta—Državno tajništvo priznava, da nosijo Združene države približno tretjino stroškov in bremen francoske vojne v Indokini. Amerika je dala Francozom in domačinom, ki se bojujejo zoper komuniste v orožju vrednost $170,000,000. Poleg orožja je Amerika dobavila Francozom v Indokini 16,000 prevoznih avtomobilov, 850 bojnih vozil, 350 vojaških letal, 250 ladij vseh vrst, 10,500 radijskih aparatov, razne sanitetske in tehnične potrebščine. V zadnjih treh letih pa je dala Amerika Francozom za Indokino $71,330,000 v gotovini.

AMERIKANCI NA HIMALAJI

SKARDU, Kašmir, 19. avgusta—Ameriška gorska ekspedicija, ki naskakuje vrh druge najvišje gore sveta Mount Godwin Austen, se je utaborila 2,500 čevljev pod vrhom. Vrh bo naskočila v dveh smereh, pravijo, da te dni. V ekspediciji je sedem Amerikancev, en Anglež in en domačin.

UMRL NA GROBU OČETA

McKENZIE, Tenn., 19. avgusta—Na tukajšnje pokopališče je prišel 79-letni upokojeni farmar E. W. Hilliard. Hilliard je skrbel, da je grob njegovih staršev v redu. Ko je bil to pot na grobu, ga je nenadoma zadela srčna kap. Hilliard se je zgrudil mrtev in padel ravno na grob svojih staršev.

V VPRAŠANJU INDIJE SMO ŠE VEDNO OSAMLJENI

NEW YORK, 19. avgusta—Po prvem glasovanju, ko je bil odbit ruski predlog, da se povabi tudi komunistična Kitajska, da z drugimi članicami te organizacije Združenih narodov razpravlja, sklepa in se posvetuje, je bilo jasno, da se to zasedanje s kitajskim vprašanjem ne bo več bavilo. Ruski delegat Višinski pa je najavil, da bo predlog ponovil, ko bodo Združeni narodi zopet zasedali prihodnji mesec.

Ostalo je odprto vprašanje sestave komisije za Korejo, v tem pa vprašanje Indije.

Ameriški delegat Henry Cabot Lodge je zahteval od skupščine, da se drži določb o premirju na Koreji. Te določbe je Lodge tolmačil tako, da naj bodo člani komisije za Korejo le zastopniki držav, ki so se vojskovale na Koreji. Če severna Koreja in komunistična Kitajska povabita tudi Sovjetsko zvezo, je to njihova stvar.

Če naj se pripustijo tudi delegatje tako imenovanih nevtralnih držav in naj se dovoli članstvo Indiji, potem si je težko predstavljati tisto mejo, pri kateri naj Združeni narodi obstanejo, ko naj določijo kdaj se neha s sprejemanjem nevtralcev v komisijo. Če pa naj bo Indija le izjema, zakaj bi naj bila izjema? se je vprašal Lodge.

Če bo komisija rešila vprašanje Koreje, bo odprta pot, da se postavi druga komisija, ki se bo pečala z ostalimi azijskimi vprašanji.

Francozi in Angleži se strinjajo z Amerikanci, da naj se na tem zasedanju Združenih narodov sestavi komisija, ki se bo bavila samo s korejskim vprašanjem. Ne strinjajo pa se v vprašanju članstva te komisije in stalno zahtevajo, naj bo pritegnjena tudi Indija. Velika Britanija in njeni dominjoni pa so posebej za to, naj bo članica komisije tudi Sovjetska zveza. Delegat dominjona Nove Zelandije je trdil, da bo tako Malenkovu dana prilika, da propagando z mirom lahko uresniči v dejanjih.

Oropal je banko za $191,280

NEW YORK, 19. avgusta—Franklin National Bank je bila oropana za $191,280, vse v gotovini. Višina plena je skoraj rekordna. Meseca septembra leta 1930 se je izvršil vlom v Lincoln National Bank v mestu Lincoln v Nebraski in so roparji sedem po številu, oboroženi s strojnimi puškami odnesli za $2,268,700 vrednosti. V gotovini vsekakor le $25,000.

Ravnatelj banke Franklin National Erik Gronwall je na policiji izpovedal:

Ko se je napotil v zgodnjih jutranjih urah iz svojega doma v banko, je stopil pred njega iz grmičevja neznanec in nameril nanj pištolo. Prisilil ga je, da ga je pustil v osebni avtomobil, da ga je peljal naravnost v banko. V banki je prisilil uradništvo, da je začelo polniti vreče z denarjem in kakor s silo prišel, tako je tudi s silo in z denarjem neznanec, ki mora biti star kakih 30 let, odšel. Ropar je med potjo Gronwallu tudi opisoval svoje življenje. Služil da je tri leta v banki, imena banke pa ni povedal.

Čiang Kajšek mora ubogati

WASHINGTON, 19. avgusta—Iz državnega tajništva je izšel zanimiv komentar o razmerah Združenih držav do Čiang Kajšeka in Formoze. V vsaki odločitvi bodisi političnega ali vojaškega značaja, ki bi se tikala akcij Čiang Kajšeka do kitajskih komunistov, bo končno odločilna beseda Amerike. Amerika pomaga Čiang Kajšeku in ga opremlja z modernim orožjem. Kot protiuslugo je tudi Čiang Kajšek pristal na to, da se posvetuje z Ameriko, predno bo začel kako važno politično ali vojaško akcijo zoper celinsko Kitajsko.

Čiang Kajšek sedi na velikem otoku Formozi. Komu naj ta otok končno pripade, bo predmet razgovorov na politični konferenci, ki se bo bavila z vsemi vprašanji Daljnjega vzhoda. Omenjajo se dve možnosti. Ali gre otok Formoza k celinski Kitajski, ali pa pod upravo Združenih narodov.

NOVI SLUČAJI POLIJA

Clevelandske bolnice so do sedaj v letošnjem letu sprejele 122 bolnikov, ki so oboleli na poliju. Lansko leto je bilo ob tem času na poliju obolelih 272 oseb, ki so se zdravile po clevelandskih bolnicah. V letošnjem letu je na poliju umrlo dvoje, lansko leto za isti čas sedem oseb.

*

Polijo pa ni samo ameriška bolezen. Iz nemškega mesta Leipzig, ki se nahaja v sovjetski okupacijski zoni poročajo, da je nastopila prava epidemija polija.

Pozdravi

Pozdrave s Californije, kjer se nahajajo na počitnicah, pošiljajo Mrs. Matt Sezun iz 15710 Waterloo Rd., Mr. in Mrs. Edward Kozloski ter hčerka Carol. Pravijo, da se imajo tam prav dobro.

Od vojakov

S službe na Koreji se je vrnil Louis Benčina, sin Mrs. Skiljan iz 1004 E. 72 St. V vojaški službi se je nahajal dve leti. Vrnil se je zdrav in čil. Prijatelji ga lahko obiščejo na domu.

VRTNI KONCERT

združenih pevskih zborov:
ADRIJA, GLASBENA MATICA, SLOVAN in TRIGLAV
pod vodstvom ANTON ŠUBELJA
v nedeljo, 23. avgusta 1953
NA FARMI SNPJ
Koncert se prične ob 4. pop.
Orkester bo igral pred in po koncertu
Vstopnina prosta
Koncert se vrši ob vsakem vremenu

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) $10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) $12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

ZA NAČRTNO GOSPODARSTVO!

(1)

John Lewis je kot predsednik delavske unije ameriških rudarjev domača in svetovna osebnost. Od velikih voditeljev velikih delavskih unij je po smrti Greena in Murraya ostal sam od troperesne deteljice. Vsi trije so začeli pod zemljo v rudokopih in se znašli na vrhovih delavskega gibanja. Lewis je ostal recimo v stroki tudi kot predsednik rudarjev. Lewis je izven Amerike najbolj znana ameriška delavska osebnost. Eisenhowerju so celo priporočali, da ga naj postavi na taka mesta, kjer bo simboliziral ameriško delavstvo, t. j. demokracijo, tehniko in patriotizem. Če je Lewis predsednik velike unije rudarjev z dolgoletno prakso in boji in če se zamislimo v sestavo vodstva delavskih unij, kaj vse študirajo, na kaj se pripravljajo, potem moramo o Lewisu pričakovati, da kar pove v gotovi meri mora držati. Spričo njegovega položaja je bil označen večkrat kot najmogočnejši mož v Ameriki. Premogarje naj povabi v splošno stavko in ameriško gospodarstvo je ohromelo.

John Lewis se je v zadnjem času večkrat oglasil. Ko se uniji A.F.L. in C.I.O. približujeta in iščeta pota skupnosti, sta šli mimo Lewisa in njegovih rudarjev. Lewis jima je to zameril. Lewis je tudi med zadnjo predsedniško volilno borbo propagiral idejo o druženju vseh delavcev na političnem polju, torej je bil za ustanovitev posebne delavske stranke. V unijskem gibanju pa sedaj naglaša, da je treba ožjega sodelovanja vsega ameriškega delavstva in naj uniji A.F.L. in C.I.O. ne uganjata neke posebne politike.

Lewis se je oglasil k besedi, da povdari vlogo ameriškega premoga in premogarja, dotaknil se je pa tudi splošnega ameriškega gospodarstva. V obeh vprašanjih so njegova izvajanja in napovedi točne, zahteve kako urediti ameriško gospodarstvo, da bomo izhajali brez depresij, pa so po našem mnenju realne, ker slonijo na dejstvih.

Tudi za nas je zanimiva slika o stanju ameriškega premoga. Produkcija ameriškega premoga se je začela dvigati prav po ameriško v prvi svetovni vojni. Zaposlila je 700,000 rudarjev. To je edina velika gospodarska panoga, ki ni dobila niti ni pričakovala kake vladne pomoči. Vse je bilo odvisno od zasebne iniciative na obeh straneh—na strani dela in na strani privatne podjetnosti.

V drugi svetovni vojni je bilo zaposlenih kaki 300,000 manj rudarjev kot je bil to slučaj v prvi svetovni vojni. Kljub temu se je v Ameriki produciralo 120,000 ton premoga več, kakor v prvi svetovni vojni. Ta številka kaže, da se je produktivnost v ameriških premogokopih dvignila do neverjetnosti. To dejstvo pripisuje Lewis kot že povdarjeno dvema okolnostima t. j. sodelovanju med tehniko, vodstvom, napredkom na eni strani in nad kapaciteto delavne sile na drugi strani. A glavno—skupna zavest, da je treba pametnega sodelovanja na obeh straneh.

Da se vidi kapaciteta ameriške premogokopne industrije, naj navedemo nekaj podatkov, ki jih je iznesel Lewis sam. Ameriška premogokopna industrija po svoji kapaciteti in produktivnosti prekaša sedemkrat evropsko konkurentinjo. Ameriški rudar torej sedemkrat več producira kot njegov evropski kolega. Dobiva pa tudi petkrat višjo mezdo kot njegov evropski kolega. Sodelovanje dela in kapitala je privedlo do tega, da znašajo v Ameriki produkcijski stroški za tono komaj tretjino tega, kar znašajo v Evropi!

Pa pojdimo v Azijo,—na Japonsko. Japonska ima 88 milijonov ljudi, znatni odstotek prebivalstva je zaposlen v industriji premoga. V Ameriki producirajo rudarji več kakor 600,000,000 ton premoga na leto, na Japonskem isto število rudarjev komaj 36 do 37,000,000 ton. Če se pa primerja ameriški in japonski standard življenja rudarja, potem pridemo do socialnih razlik, ki v svet naravnost zazijajo. Lewis pri tem povdarja, da se ima ameriški rudar za svoj sedanji standard zahvaliti svoji unijsko priborjeni pravici, da se o mezdah in o vseh točkah mezdnih pogodb pogaja kolektivno. To kolektivno zastopstvo rudarjev je dovedlo hote ali nehote tudi lastništvo rudnikov do spoznanja, da zoper delavske organizacije ni nastopati tudi ne v interesu industrije kot take. Lewis povdarja, da je ameriško sodelovanje med delom in kapitalom morda edinstveno na svetu.

L.Č.

Urednikova pošta

Velik piknik in pevski festival

CLEVELAND, Ohio — Kot star prijatelj pevskih društev ter podpiratelj naše kulture, se mi zdi, da je moja dolžnost napisati nekaj besed o pevskem festivalu, katerega priredijo skupni pevski zbori prihodnjo nedeljo, 23. avgusta na naši veliki farmi SNPJ.

Dolžnost vsakega Slovenca in Slovenke je, da pride na to prireditev. Kakor sem slišal, bo petje zelo lepo. Pele se bodo lepe narodne pesmi, drugič pa so prostori, na katerih se piknik vrši, eni najlepših in najbolje urejenih v vsej okolici. Lansko leto je bil zgrajen primeren oder za pevske in govorniške nastope. Okrog je veliko klopi in miz, igrališče za otroke, kjer se mali zabavajo je svoje, ljubitelji balincanja imajo balincarske prostore, sploh vse je urejeno, da se nudi dobra zabava. Kuhinja je lepa in moderno urejena, v kateri vam postrežejo pridne kuharice, brhke kelnarice pa postrežejo tudi z drugimi okrepčili. Plesišče je obširno in v nedeljo bodo igrali fantje Richard Vadnalove orkestre. Na tem plesišču se tudi tedaj kadar igrajo. Tomšičevi godci ali pa Grabnarjevi, vse vrti kot za stavo, da jih je s strani prav prijetno gledati.

Ti prostori pa imajo tudi drugo ugodnost—namreč mnogo velikih in lepih dreves, ki dajejo posetnikom, ki se zberejo pod njimi lepo, hladno senco, katere je vsak posebno v vročih poletnih dni tako vesel. Na te prostore pride vsako nedeljo mnogo ljudi in tako se imate priliko sestati in srečati z znanci in prijatelji, katerih morda niste videli že 10, 20 ali 40 let. Tako bodo gotovo prišli posetniki tudi iz drugih krajev v nedeljo, 23. avgusta. Vabljeni ste, da se tudi vi pridružite.

K zaključku pa želim omeniti majhno kritiko, za katero prosim, da mi oprostite, ampak podpisanemu kot več drugim rojakom se ne zdi prav, da niso vsi naši clevelandski pevski zbori pridruženi temu pevskemu festivalu v nedeljo. Zakaj naprimer niso zraven Zvon, Planina, Zarja in Jadran? Mislim, da bi bila proslava bolj popolna, če bi vsi sodelovali. Torej, za enkrat naj bo—upamo, da prihodnjič vidimo vse skupaj. Na svidenje!

Anton Jankovich

Hrvatski katoliški dan

CLEVELAND, Ohio — Proslava petega hrvatskega katoliškega dneva se vrši v nedeljo, 23. avgusta v Puritas Springs Parku na 19500 Puritas Ave. Proslava se prične zjutraj ob 10. uri s mašo v cerkvi sv. Pavla na E. 40 St.

Piknik se prične ob poldne v parku ter bo trajal celi dan. Ob 4. uri popoldne se prične velik program z glasbo, petjem in odličnimi govorniki. Nastopila bosta glavna predsednika Hrvatske katoliške zajednice in Hrvatske bratske zajednice. Serviralo se bo na ražnju pečeno jagnjetino in svinjino ter druga okrepčila in hladno pijačo. To bo eden največjih sestankov Hrvatov v Clevelandu. Vabimo vse Hrvate, Slovence in Slovane, da se udeleže te velike proslave v nedeljo v Puritas Springs Parku. Dobrodošli.

Stjepan Robash, tajnik.

Oglašajte v - - -
Enakopravnosti

Nadaljevanje lovskega piknika! ! !

CLEVELAND, Ohio — St. Clair Rifle and Hunting Club sporoča vsem znancem in prijateljem, da se piknik, kateri se je vršil 9. avg. nadaljuje 23. avg. to pa raditega ker nam je dež preprečil izvršitev našega programa. Padalo je tako hudo, da je bil vsak vdeleženec moker, ne samo na znotraj temveč še bolj na zunaj.

Člani kluba se vsem številnim obiskovalcem toplo zahvaljujejo za njih poset, in enako toplo vas vabijo za nedeljo, 23. avg. Upamo, da nam bodo vremenski preroki vredili lepo in toplo vreme, tako da bo vsak udeleženec užival dobrote narave in pa telesne, za katere bo odbor dobro preskrbel.

Neverjetno veliko število mož in fantov se je hotelo skusiti v streljanju, tako da je ostalo nad 20 mož zapisanih, katerim pa seveda radi obilnega dežja ni bilo mogoče priti na vrsto. Zato so člani odločili, da ker je 23. itak četrta nedelja, ko ima klub svojo redno mesečno zabavo, da se ta dan nadaljuje piknik tam, kjer se je zadnjič končal.

V kolikor je bilo zadnjič mogoče streljati, so bili deležni denarnih nagrad sledeči: A. Gerl, F. Kosec, M. Kramar, J. Novak, G. Mozar in Virant.

Nekaj novega pa je bil "Pomarančni" ples, katerega je preskrbela Mrs. F. Kramar.

Ta novi ples je gotovo videla v stari domovini, kjer sta se z možem nahajala pred par leti celih osem mesecev. Nagrado za ta "Pomarančni" ples sta odnesla Mr. in Mrs. C. Urankar. Pridite, da se še vi seznanite s tem plesom, v kateremu boste našli zelo veliko veselja in razvedrila.

Tudi otroške tekme so bile zelo zanimive, vse je bilo veselo, najbolj pa seveda oni, kateri so odnesli nagrade. Pripeljite tudi vi vaše, da se razvesele v veseli družbi.

Na veselo svidenje vas vabi odbor in člani sploh.

Vaš poročevalec

TRGOVINA Z BELIM BLAGOM

MEXICO CITY, 19. avgusta —Po podatkih, ki so jih zbrale razne socialne in verske organizacije, se lahko trdi, da je prestolica Mexico glavni trg za izvoz belega blaga. Ženske, ki hočejo v prostitucijo, se plačujejo od $23 do $10,000. Izvozna luka za te ženske, ki gredo v glavnem v mesta v Braziliji in v Argentiniji, je Merida.

RUSIJA IMA H-BOMBO

WASHINGTON, 19. avgusta —Komisija za raziskovanje atomske energije, je potrdila, da Sovjetska zveza ima vodikovo H-bombo. Poskus z eksplozijo te bombe se je v Rusiji izvršil dne 12. avgusta zjutraj z istimi posledicami kot ameriški poskus z enako bombo pred dvemi leti.

Bela hiša ni dala nobenega komentarja.

CHURCHILL ZOPET ZDRAV

LONDON, 19. avgusta — Ministrski predsednik Winston Churchill je v najboljšem razpoloženju predsedoval seji britanske vlade. Churchilla so člani njegove vlade informirali o tekočih poslih v posameznih ministrstvih.

KAKO OHRANITI ZALOGO MLEKA

Akoravno more postati mleko, skoro najbolj popolna hrana, kotišče bakterij, ki povzročajo bolezni, nakupijo Amerikanci vsako leto milijone steklenic in papirnatih posod mleka dobro vedoč, da je mleko, ki ga pijejo redilno in čisto.

Odgovornost za čistost in redilnost mleka, ki dospe na trg kot tekočina, sloni v prvi vrsti na ramah držav, katerih tozadevne postave se razlikujejo, ter večjih in manjših mest, ki imajo svoje zdravstvene postave. Ali ker je treba paziti pri proizvodnji in razdelitvi mleka vsak razvoj in vsako delo, nastopajo pri ljudski zalogi mleka še drugi varuhi. United States Public Health Service na primer priporoča vspešno, da vpeljejo države in občine posebne določbe, katere naj postanejo prej ali kasneje merodajne v zadevi mleka po celi deželi. Državni in krajevni zdravstveni oddelki, državni kmetijski oddelki in United States Department of Agriculture preiskujejo zdravstveno proizvodnjo in nadaljnje ravnanje z mlekom ter pota za izboljšanje kakovosti istega. Odgovorni živinorejci delujejo z izvežbanimi okrajnimi in mestnimi uradniki, kateri so odgovorni, da se postave glede mleka točno izvršujejo. To sodelovanje je doseglo znatne vspehe.

Tehnologični razvoji, ki so izpremenili tekom zadnjih petdeset let mlečno industrijo v "veliko trgovino," istotako pomagajo, da postanejo načrti glede mleka vspešni. Ti razvoji vključujejo molzne stroje, umetno hlajenje, moderne stroje za pasteriziranje in drugo. (Pravilno pasteriziranje segreje mleko dovolj, da se zamori bolezni povzročujoče bakterije, ne da bi se pokvarilo hranilno vrednost ali okus mleka.)

Do 1. 1951 se je pasteriziralo v Združenih državah nekako 90% tekočega mleka, zlasti onega, ki se ga je prodalo v velikih mestih. V manjših mestih in podeželnih okrajih se ga je pa pasteriziralo zelo malo. Ker se pojavlja velik del epidemičnih bolezni, katere se prenaša z mlekom izven mest in se je ugotovilo, da je izvod visokega odstotka teh boleznih najti na kmetijah, so si zadala razna zastopstva nalog zdravstveno nadzorovati tekoče mleko v teh nezavarovanih okrajih.

Da se ohrani mleko zdravo, je treba najprej nadzorovati črede živine in skrbeti, da se krave ne okužijo z boleznimi, ki bi okužile tudi človeka, in da drže živinorejci, na kojih kmetijah je treba opazovati neštetо podrobnosti, zdravstvenih predpisov.

Isto tako je treba nadzorovati prostore, kjer se mleko pasterizira. Navadno se nadzoruje te prostore zelo pogosto, da se zagotovi pravilno postopanje pasteriziranja in da se po pasteriziranju mleko popolnoma ohladi. Mleko mora potem ostati hladno dokler ne doseže odjemalca, nakar mora ta skrbeti, da ohrani mleko svojo kakovost.

Mleko je staviti v najbolj mrzel predel hladilnika. Ako ga ni mogoče ohraniti hladnega, naj se ga takoj povžije. Mleka, ki je stalo med obedom v sobi ne smemo mešati z mrzlim, svežim mlekom, temveč ga hraniti v posebni posodi. "Drži čisto in hladno" je pravilo za ohranitev dobre kakovosti in okusa doma kot tudi tekom mnogih poslov od časa molžne pa do dostave mleka.

(Common Council for American Unity)

Zadnji akord "Sante Gorizie"

Nedavno se je na italijanski kvesturi v Gorici spet odigral eden izmed tistih dramatičnih prizorov, ki so tako značilni za južnaško pompoznost in nacionalno strpnost sosedov Jugoslovanov.

Policijski komisar ga je sprejel točno ob uri, naznačeni na pozivu. Toda samo njega. Ženi, ki ga je spremljala, niso dovolili vstopa.

Zmagoslavni komisarjev glas je imel prizvok zavojevalca afriških kolonij. "Signor Klanjscek" pa je bil samo slovenski posestnik kmetije na Oslavljah v Brdih Jože Klanjšček, ki so ga fašisti leta 1923 napojili z ricinovim oljem in čez noč vrgli čez mejo. Njegov oče je ostal na kmetiji in ko je pred leti umrl, se je Jože kot edini dedič vrnil na domačo zemljo.

"Vi ste protiitalijanski element," je hladno nadaljeval komisar.

"Slovenec sem," je prav tako hladno pripomnil Klanjšček in gledal komisarja, ki se je poigraval z akti na pisalni mizi. Ni vedel niti slutil, da je razgovor zadnji akord patetične simfonije brez avtorja, skladba z imenom "Santa Gorizia," zadnji milostni sunek v dvoboju, katerega izid je bil določen vnaprej.

Ta duel ni bil prvi v komisarjevem uradovanju in lahko verjamemo, da je nastopal z vso uglajenostjo spretnega državnega uradnika in z viteštvom športnika, ki si je svest premoči. Sedaj (vendarle!) je imel v rokah tudi tehtni dekret visokega državnega funkcionarja. Lahko si umije roke in réče:

"Signor Klanjšček, kar se mene tiče, bi vam prizanesel. Jaz sem pravzaprav váš prijatelj, prijatelj Slovencev, toda . . .

Ta "toda" je podpisal sam notranji minister Scelba:

"Considerato che dalla data del sur ritorno a Gorizia . . . Spričo tega, da je Klanjšček od dneva svoje vrnitve v Gorico kazal delovanje nasprotno legitimnim interesom Italije v tem obmejnem kraju . . ."

"Vaše delovanje je proti legitimnim interesom Italije," je s prizvokom ironije glasno dejal komisar: "Tu piše . . . " je nadaljeval z aktom v rokah in bral . . . počasi in s poudarkom

Poslušal je samo z enim uše som, v mislih pa mu je odzvanjalo težko, dušeče: Proti legitimnom interesom . . .

* *

Ta zgodba! Kolikokrat jo je že opisal, pripovedoval, dokazoval, jo navajal na procesu . . Preprosta zgodba slovenskega kmeta v Italiji! Pravzaprav, samo ena izmed variant stotin takih zgodb!

"Dne 16. februarja 1951 leta mi je umrl oče. Njegova zadnja želja je bila, da se jaz, njegov edini sin, vrnem domov in da prevzamem posestvo z vso aktivo in pasivo. V pasivi je bila tudi tožba mojega očeta, ki je bil edini še živeči član konzorcija Ljudskega doma v Gorici Dom so fašisti nasilno odvzeli zaradi lepšega pa so naredili tako, kakor da so ga odkupili—seveda za smešno nizko ceno.

Ko sem se po smrti očeta vrnil v Italijo, da izpolnim očetovo zadnjo željo, sem nadaljeval tožbo po umrlem očetu in zahteval, da italijanska vlada vrne dom, ki so ga fašisti krivično odvzeli.

Dne 9. marca 1953 je bila razprava v Benetkah. Seveda sem izgubil. Kako neki bi tudi mogel dobiti? Saj je šlo za to, da Slovenci dobimo v Gorici spet svoj Ljudski dom. Pravniki so sodbo kaj spretno formulirali: Kupoprodaja je bila izvršena pravilno in podpisana!—Kdo bi upošteval dandanes, da je bil nekdaj podpis izsiljen . . .

Sodba je bila objavljena in sprožil se je plaz. Prošnja za ponovno pridobitev italijanskega državljanstva, ki mu po zakonu pripada, je bila na pol že rešena. Toda goriški župan dekreta ni hotel podpisati in vrnil

(Dalje na 3. strani)

Iz življenja naših ljudi po Ameriki

LOS ANGELES, Cal.—Tu je bil 8. avgusta pokopan Andrej Mramor, ki se je preteklega aprila meseca podal na obisk v Jugoslavijo. Tam je zbolel in se je v Zagrebu podvrgel operaciji, kmalu zatem pa umrl. Star je bil 72 let in je 33 let živel v Huntington Parku. Z ženo sta vzgojila 10 otrok. Družina je poskrbela, da se je truplo poslalo sem za pokop.

ELY, Minn.—V Duluthu, kamor se je preselil od tu pred 16 leti, se je pri popravljanju hiše ponesrečil rojak Jerry Železnikar. Padel je z lestva in dobil tako hude poškodbe, da jim je podlegel v bolnišnici. Doma je bil iz vasi Visoko pri Igu, odkoder je prišel na Ely leta 1914. Star je bil 55 let. Bil je član SNPJ in ABZ. Zapušča soprogo, tri sinove, hčer v Elyu in brata Matta na Elyu, v stari domovini pa dva brata in eno sestro.

JOHNSTOWN, Pa.—Po dolgem bolehanju na rudarski naduhi je umrl 25. julija Jerry Selan, star 63 let. Rojen je bil v vasi Ivanje selo pri Rakeku. V Ameriki se je nahajal od leta 1923. Bil je član SNPJ. Zapušča ženo, tri sinove in eno hčer.

JOHNSTOWN, CITY, Ill.—V bližnji naselbini Pittsburg, Ill., je 18. julija umrl Joseph Crnich, star 83 let. Bil je član SNPJ. Doma je bil iz sela Mrkopolje na Hrvatskem. Zapušča soprogo, tri hčere, sina in sestro v Kirksville, O.

L'ANSE, Mich.—Iz bolnišnice se je vrnil domov poznani Paul Shaltz, ki se je moral podvreči že drugi operaciji, katero pa je srečno prestal.

DETROIT, Mich. — Ponovno se je moral podati v bolnišnico John Barich.

PAW PAW, Mich.—Srčni ka[illegible] je podlegel [illegible] je mnogo let bival v Chicago. Star je bil 66 let in doma iz vasi Spodnje Danje, občina Sorica nad Škofjo loko, Gorenjsko. Bil je član SNPJ. Zapušča soprogo.

CHICAGO, Ill.—Dne 29. julija je umrl Frank Karun, star 59 let, katerega žena je umrla leta 1932. Zapušča nečakinjo Mary Mantz. Bil je član Samostojnega podpornega društva Danica in organizacije Modern Woodman.

PARAMUS, N. J.—V tukajšnji bolnišnici je umrla 7. avgusta Ottilie A. Valjavec, soproga, bivšega urednika "Glasa naroda." Rojena je bila 1. 1878 v Gorznu, Vzhodna Pruska, sedaj pod Poljsko. Zapušča soproga, tri sinove in več sorodnikov.

NEW YORK, N. Y.—Tu je umrla 12. avg. po dolgi in mučni bolezni Bertha Weiss, rojena Knez, stara 37 let. Zapušča soproga, sina, dve sestri, enega brata in očeta v Brooklynu.

ST. MARYS, Pa.—Umrla je 29. julija Frances Zidar, doma iz vasi Voljčje njive pri Mirni na Dolenjskem, kjer zapušča sestro in več sorodnikov. V Ameriki zapušča tri sinove in štiri hčere.

SAN FRANCISCO, Cal. — V tukajšnji vojaški bolnišnici na Presidio je umrl Anton Debeljak, doma z Notranjskega, odkoder je prišel sem pred 30 leti s svojemu sedaj že pokojnemu bratu Josephu. Zadnjih 20 let je vedno bolehal, a vkljub temu je bil pozvan v vojaško službo tekom druge svetovne vojne. Po nekaj mesecev službe je nevarno zbolel in bil odpuščen. Zatem je dobil mestno službo v 200 milj oddaljenim Sirra govorvju, kjer pa je zopet nevarno zbolel in poslan je bil v vojaško bolnišnico v bližnji Oakland. Ko je nekoliko okreval, je zopet prišel v San Francisco in bil poslan v Mestno bolnišnico, kjer je tudi malo okreval. Ko je ponovno obolel je bil poslan v Mestno bolnišnico, nato pa je bil poslan v vojaško bolnišnico, kjer je umrl 21. julija. Tu ne zapušča sorodnikov.

Lojze Zupan:

Krvavi zid

(Nadaljevanje)

— — — Enajst hiš je v vasi. Deset je bilo složnih kakor prsti na rokah, enajsta je gadje gnezdo. Le katera je tista, tega še ne morem reči. A zvedela bom, v kateri so se skotili gadje, ki so izdali našo deco, zvedela bom, Mike. Saj vidiš, da smo od vavek odmaknjeni od sveta in hrupnega življenja. Zato smo bili vsi sosedje med seboj zaupljivi. A to zaupljivost je gad zlorabil za izdajo. Zastrupil je vas. Gadu je zločin izdaje v krvi. Ko se najmanj nadejaš, ti zada smrt s strupenim ugrizom. Ugriznil je našo dečico, da je izkrvavela. Kri vpije po maščevanju. Dočakati moram dan, ko bomo Lazarci iztrebili iz vasi gadje gnezdo. Vem, nihče ni pozabil, niti Franica niti Bižalova, Hrelinska pa še najmanj. Zdi se mi včasih, kakor da vas mirno diha, kakor bi ljudje pozabili, kaj je bilo pred tremi leti. A to je le videz, Mike. Kadar ponoči ne morem iša na svojih valovih moj jok, spati, poslušam šumenje Kolpe, ki teče mimo naše vasi in odnaša težke vzdihe Bižalovke, neutolažljivo ihtenje Franičine in cbup osamele gospodinje s Hrelina.

Tisto leto je bila bogata, darežljiva jesen. Napolnila je kašče z zlato debelačo, vse sode v zidanicah pa do veh zalila s sladkim vinskim moštom. Po stari belokranjski navadi smo Brežani delili vse, kar smo imeli, s partizani. Najdarežljivejši so bili: tvoj Tjiče, Bižalov fant, moji trije sinovi in mladi gospodar s Hrelina. V naših hišah so imeli borci svoj drugi dom. Potlej so nekega dne partizani odšli v boj, v vasi pa so pustili svoje pesmi. V sodih je klokotalo mlado vino, [illegible] šumenje mošta po naših zidanicah se je stapljalo s partizansko pesmijo.

A nekega jutra so vdrli Švabi v vas. Obkolili so vse bajte. Komandant nas je vse sklical na zborno mesto pred cerkvijo. Vsi smo bili doma, vsi smo prišli na ukaz.

"Kje je Kraljičev Tijče?" je zagrmelo v tišino. Takrat je tvoj fant stopil iz vrste. "Ha, to si ti? Kameradi, vklenite ga!" Gledala sem Franico, ki je trepetala v grozi. Naslonila se je na cerkveno vrata. Kaj se je takrat podilo po njeni glavi? Kakšne misli? Vse so bile temne, le ena je ostala svetla, ker mi je zašepetala: "Saj ga ne bodo ubili, kajne, teta?" Nič nisem vedela, kaj bo nastalo iz vsega tega, a rekla sem: "Ne, ne bodo ga ubili. Le zakaj bi ga ubili? Odpeljali ga bodo. V internacijo. Vrnil se bo, ko bo konec vojne."

"Bižal, naprej!" je zarjovel komandant v mrtvaško tišino. Zdaj sem spoznala, da jih odbirajo. Ledeno me je zazeblo pri srcu, ko se je Bižalova od strahu onesvestila. Bižal je nekaj nerazumljivega zagodrnjal, pobral onesveščeno ženo in jo zanesel v hišo.

"Kobetovi! Vsi trije! Vorwarts!"

Stopili so iz trepetajoče gneče. Očeladeni Švabi so jih obstopili, da jim je zamiral dih od surovega pehanja.

"Sinovi moji! Kam greste od mene. Pustite jih! Kaj so vam storili?" sem rjovela in jokala. Planila sem proti njim, da bi jih objela, a udarec s puškinim kopitom v prsi me je podrl na kolena. Klečeč sem otrpnila na mestu in se utapljala v grenkih solzah.

Takrat so Švabi neke druge čete, ki jim je bil za vodiča tisti tisočkrat prekleti Pavle, prihajač in komandant belogardistov v trgu, pripeljali gospodarja s Hrelina in ga vklenjenega porinili med lazarske fante. Kakšen je bil, Hrelinski, o kakšen! Ves pretepen in krvav, bos in v sami robači je z začudenim pogledom obšel vse, ki smo brezmočni stali pred svojimi rablji. Ni trepetal, zdelo se mi je, da se smeji kakor otrok, ki se smejoč vozi v čolnu po reki, a ne ve, da ga pod jezom čaka slap z divjimi vrtinci. Pogledal je tvojega Tijčeta, Mike, meni pa se je zdelo, da z začudenimi očmi nemo vprašuje, kdo bo zdaj, ko ne bo Tijčeta doma, zmlel debelačo za žgance njegovi dečici. Pogledal je Bižalovega, in njegove začudene oči so vpraševale, česa je kriv? Pozneje sem zvedela od njegove žene, da je nič hudega sluteč stal na pragu svoje bajte, ko so prišli mimo Švabi z vodičem Pavletom, ki je švabskemu komandantu zašepetal nekaj na uho. In preden se je Hrelinski ovedel, so ga že Švabi pograbili in vklenili. Branil se je kakor živinče, kadar zasluti, da ga vodijo v klavnico, oni pa so navalili nanj in ga pretepli do krvi. Hrelinska je pustila doma same otroke in se tuleč pognala preko steljnikov za njimi. Ko pa je Pavle ustrelil proti nji, se je vsa upehana in prestrašena vrnila v gluhi dom, kjer so otroci silili vanjo z vprašanji, na katera ni znala odgovoriti:

"Mama, kam je odšel naš ate?"

"Mama, ali ga bodo ubili?"

Njej in dečici so še tisto noč odgovorili streli iz pušk, ki so zagrmeli za našo cerkcijo. Mrliči ne govore, a tvoj Tijče se je še mrtev smejal. Mojih treh bi nihče ne prepoznal, tako razbite so jim bile glave. Ko so zveri odšle, sem planila h krvavi steni, kjer so ležali na kupu ko povezano snopje. Kakšni so bili, o kakšni! Iznakaženi! Hrelinska je vso tisto noč pretulila in objemala krvavo truplo svojega moža. Ko smo jih naslednje jutro pokopali, je odšla domov, se zaprla v hišo in rjovela ko ranjena volkulja. Preklinjala je svet in vojno, da so se njeni otroci v strahu razbežali po naši vasi in začudenim sosedom pripovedovali: "Naša mama si puli lase in z glavo tolče ob zid . . ." —

(Dalje prihodnjič)

Zadnji akord "Sante Gorizie"

(Nadaljevanje s 2. strani)

ga je prefekturi in kvesturi v ponovno reševanje.

Nekoliko dni pozneje (to je, po izgubljeni razpravi) so me klicali na kvesturo, kjer sta me gospoda komisar in kvestor pozvala, da moram takoj in z vso družino zapustiti italijansko ozemlje. Vzkipel sem:

"Pravico imam živeti na svojem domu, v svojem rojstnem kraju!"

Kvestor je tedaj vstal in z visokim, kričečim glasom vzkliknil:

"Vi? Pravico! Vi ste tudi eden izmed tistih, ki so krivi, da smo izgubili našo sveto zemljo. Vsi goriški Slovenci ste krivi tega!"

"Imeli ste orožje," sem pripomnil, "več orožja kakor mi, pa bi ohranili ono, kar ste nasilno vzeli . . ."

"Tam je bila naša sveta meja!"

"Imeli ste celo armado v Ljubljani!"

"Basta! (Dovolj!) Ohranili smo našo sveto Gorico . . ."

Bil je ves iz sebe in razurjen je nadeljeval:

"Dokler bom jaz kvestor v Gorici, ne boste dobili italijanskega državljanstva . . ."

Sunkovito se je obrnil h komisarju in mu pri priči ukazal, da še danes pošlje brzojavko v Rim in da se moji prošnji ne ugodi.

Odhajal sem s trdnim sklepom, da ne zapustim rodne grude, pa naj se zgodi kar koli hoče.

Taka je bila ta zgodba. Danes, 18. maja, stojim ponovno pred komisarjem. Do danes je bila ta zgodba še brez konca . . ."

+

Komisar je še vedno bral, pred vrati sobe pa so odmevali kratki, nervozni koraki žene Jožeta Klanjščka.

Zatem se je komisar obrnil k njemu in ostro dejal:

"Signor Klanjšček, ker niste hoteli oditi prostovoljno, vas bomo izgnali s silo!"

"Torej moram zapustiti hišo in domačijo . . ."

"Izročite potni list in dovoljenje za bivanje!"

"In žena . . . In otroci?! . . ."

Komisar ni odgovoril, pač pa je ukazal pripraviti izgonski list. Nato je poklical dva agenta ter jima ukazal, da Klanjščka odpeljeta do meje. Vse se je odigralo v kratke pol ure.

Ko je odhajal v spremstvu agentov, je še čul obupni jok svoje žene. Niso mu dovolili niti, da bi se poslovil od nje niti da bi si vzel najnujnejše niti da bi objel svoje tri otroke. Njegova kmetija, največja v Oslavljah, je ostala brez gospodarja.

Ko so ga na meji iztovorili iz policijskega avtomobila in ko so za njim spustili živoobarvano obmjeno zapornico, je grenko dejal:

"Napravili so z menoj kot nekdaj fašisti. Edina razlika je ta, da so skvadristi tedaj zagrozili, da bom plačal z življenjem, če v 24 urah ne grem iz Gorice.—Toda dali so mi samo piti ricinovega olja."

Tako je izzvenel zadnji akord ene izmed patetičnih simfonij "Santa Gorizia" . . .

France Vreg
(Po "Ljudski pravici")

DELO DOBIJO MOŠKI

OLIVER

POTREBUJE

FLOOR INSPECTORS

SHEET METAL LAYOUT MEN

TOOLROOM MACHINE OPERATORS

TOOL & DIE MAKERS

TOOLMAKERS

TOOL DESIGNER

Morate biti pripravljeni delati katerikoli šift. Dobra plača od ure. Dodatek za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Prispevajoč zavarovalninski načrt in penzija.

THE OLIVER CORP.

19300 EUCLID AVE.

KE 1-0300

NOVOPOROČENCA

iščeta htanovanje s 3 ali 4 sobami, z garažo. Na severno-vzhodni strani mesta. Kdor ima za oddati, je prošen, da pokliče

PO 1-9214

POSESTVO NAPRODAJ

v Trzinu št. 86 pri Domažalah na Gorenjskem, 10 kilometrov od Ljubljane, prav na lepem kraju. Kateri želi kupiti za sebe ali za sorodnike, naj se oglasi pismeno ali ustmeno na naslovu:

MATT ANZIN,
75 Seaton St., Toronto, Ont., Canada

Fine "HALE" breskve

DOBITE ZA SAMO

90c pol bušlja

ČE SAMI PRIDETE NABRATI.

So izvrstne za konzerviranje.

JACK MAVKO
DOCK RD., MADISON, O.

S CUNARDom v JUGOSLAVIJO

z največjimi ladjami na svetu!

Vživajte 5-dnevne počitnice na oceanu na prekooceanskih orjakih Queen Elizabeth ali pa Queen Mary na poti v Jugoslavijo . . . obiščite Pariz . . . in še vedno boste dospeli v Jugoslavijo v manj kot 7 dnevih; prav tako hitro in celo hitrejše kot direktno s katerimi koli drugimi ladjami! Cela voznina po morju in na zemlji v tej "ekonomični sezoni" je presenetljivo nizka (na pr. od $211.16 do Ljubljane). V to je vključeno potovanje po zemlji s kontinentalnimi luksuznimi brzovlaki, kar je dostojen zaključek vsakega breskrbnega potovanja in samo po sebi predstavlja počitnice. Cunardova slovita mednarodna kuhinja vključuje Vašo priljubljeno slovensko hrano.

Mauretania in Caronia Vam nudita isti standard luksuza za 7-dnevno potovanje.

Ekonomične cene (vključno francoski pristaniščni davek)

OD NEW YORKA DO CHERBOURGA

	Turistični razred	Razred kabin
QUEEN ELIZABETH / QUEEN MARY	$175	$240.50

Vlak od Cherbourga do Pariza drugi razred $8.50

Iz Pariza do		Prvi razred	Drugi razred
Ljubljane	(24 ur)	$39.06	$27.66
Zagreba	(27 ur)	$42.71	$30.39
Beograda	(35 ur)	$50.23	$36.03

Za Vašo prtljago bomo skrbeli do Vašega cilja.

"ALI STE ŽE SLIŠALI ZA CUNARDOVO V NAPREJ PLAČANO POSTREŽBO?"

★To je siguren, varen način, da dobite Vaše drage v Ameriko. Vi kupite potni listek tukaj in Cunard bo vse uredil . . . to je popolna postrežba in Vas osvobodi vseh skrbi.

CUNARD LINE Obiščite Vaš potniški urad

ST. CLAIR BEVERAGE
7702 St. Clair Ave., EX 1-0498
Odprto 9. do 9. zv.
Pivo, šampanjec, domača in importirana vina, mehka pijača, cigarete. Cena pivu je bila znižana.

KADAR POTREBUJETE ZAVAROVALNINO
proti ognju, viharju in avtomobile, se lahko zanesljivo obrnete na
L. Petrich
19001 Kildeer Ave.—IV 1-1874

Zavarovalnina
proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA
DANIEL STAKICH
AGENTURA
KE 1-1934
15813 WATERLOO RD.

POLETNA ČISTILNA
RAZPRODAJA
električnih kabinetnih in na nožni pogon
ŠIVALNIH STROJEV
SAMO $9.95 in več
V TRGOVINI
THE SINGER SEWING MACHINE CO.
748 EAST 185th STREET
KE 1-0660

PRIPOROČAMO SE ZA NAROČILA ZA
Kleparsko delo - popravljenje streh prenavljanje in mizarska dela
Damo prosti proračun
Popravljamo dimnike
Vse delo je prvovrstno in jamčeno
Cene zmerne
J. KOVICH & SON
1554 EAST 55th ST.
EN 1-2843
Damo prosti proračun

Okrepčilo za vse

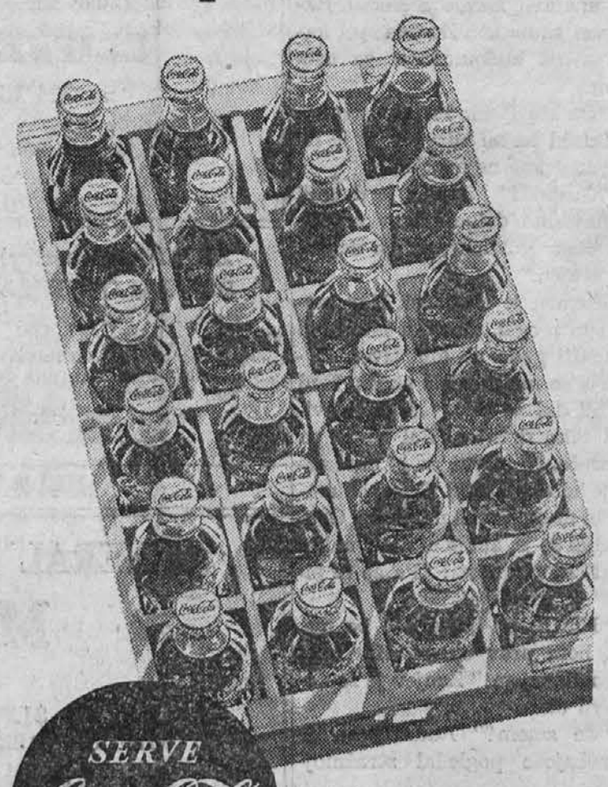

Kupite Coke v zaboju

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
"Coke" is a registered trade-mark. © 1953, THE COCA-COLA COMPANY

VAS MUČI NADUHA?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jamčeno ali pa dobite denar nazaj.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034
Pošljemo karkoli prodamo kamorkoli.

DELO DOBIJO ŽENSKE

STAREJŠA ŽENSKA

ki išče dober dom, se sprejme v družino z tremi otroci, katerih oče je umrl in mati dela. Dobi tudi nekaj plače. Katero zanima, naj pokliče

KE 1-4983

HIŠE NAPRODAJ

V fari Marije Vnebovzete na E. 159 St.

blizu Holmes Ave. Dohodek-donašajoča hiša za eno družino. 4 sobe na prvem nadstropju. 3 sobe na drugem nadstropji. Hiša je v zelo dobrem stanju. Cena $10,500.

KOVAC REALTY
960 East 185th St.
KE 1-5030

DELO DOBIJO MOŠKI

TOOL ROOM
LATHE OPERATORS
MACHINE REPAIRMEN
AND
MACHINE REBUILDERS
TOOL ROOM HARDENER

Visoka plača od ure poleg dodatka za življenjske stroške in mnogo podpor za delavce. Ta dela so na razpolago v naši tovarni na E. 93 in Woodland ter v naši tovarni na E. 152 St. Prosilci naj se zglasijo na uposljevalnem uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.
1115 EAST 152nd ST.

FORD MOTOR CO.
17601 BROOKPARK RD.
potrebuje
Machine Operators and Assemblers

Visoka plača od ure
Izvrstne delovne razmere
Važno je, da prinesete ta oglas s seboj, ko se zglasite v našem Uposljevalnem uradu
na
ENGLE RD.
južno od Brookpark Rd.

BAILEY'S
AUGUST WHITE SALE

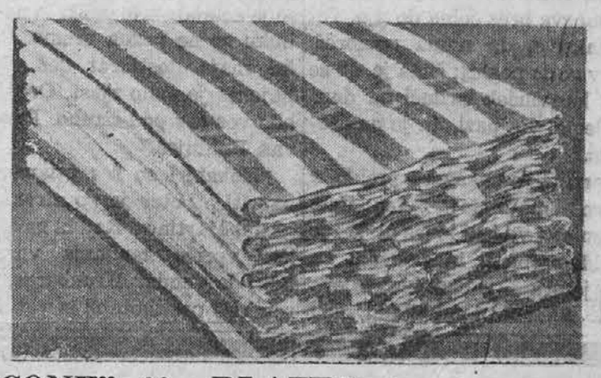

"CONE" 69c BLAZER STRIPED TOWEL ENSEMBLES

Ansambel brisače velike mere 20x40", v temno zeleni, globoko roza, rumeni ali plavi barvi. Težke vrste, absorbne. Lepi in privlačni vzorci.
Ročne brisače ..... vsaka 36c
Obrazne brisače ..... vsaka 19c
50c vsaka

BAILEY'S četrto nadstropje in v vseh podružnicah

PREDHODNA LAY-AWAY RAZPRODAJA

10.95 Z VOLNO NAPOLNJENE SATENASTE PLAHTE

Plahte pokrite iz finega rayon satena, ki je lepo prešito in v 2-barvnih kombinacijah. Roza z plavo, zeleno ali temno rdečo barvo; zlata z flamingo, rjavo ali plavo, in temno zelena z svetlo zeleno barvo. Napolnjene z 100% volne.

8.98

24.95 S PERJEM NAPOLNJENE PLAHTE IZ TAFFETE

Plahte iz evropskega perja izurjeno všite v blago iz rayon taffete dvobarvnih kombinacijah. Kombinacije plave, zelene, roza, zlate in temno rdeče barve. Kupite jih na naši avgustovi razprodaji po 19.98.

19.98

BAILEY'S četrto nadstropje in v vseh podružnicah

RAZPRODAJA POSTELJNINE
3.98 Sanforized pokrivala za modroce
2.98
Za modroce za velike ali enoosebne postelje. Imajo zipper. Vsako pokrivalo 2.98.

RAZPRODAJA POSTELJNINE
49c importirano platneno blago za brisače
10 jardov za 2.90
17-inčev importirano belgijsko platneno blago za brisače. Rdeče, plave, zelene ali zlate barve.

RAZPRODAJA POSTELJNINE
3.95 prešite podloge za modroce
2.69

RAZPRODAJA POSTELJNINE
Pobeljene, na gosto prešivane podloge za modroce. Zavite v plastiki. 54x76", 3.49; 60x76", 4.49.

JANEZ JALEN

Trop brez zvoncev

POVEST

(Nadaljevanje)

Vštric cerkve Svetega Duha se je Peter za hip ozrl proti rilcu čolna in opazil na mostu pri Svetem Janezu dva možaka. Nekaj mu je reklo, da čakata nanj. Kakor iz navade je brž dvignil daljnogled k očem in prepoznal stražmojstra Korenca in Znojevega Martinča. Čemu neki sta se ta dva sešla, je bil radoveden Peter in se še krepkeje uprl v vesli. Bil je še daleč na jezeru, ko ga je Martinč že poklical po imenu in zavpil, naj se podviza.

Pred mostom, tako daleč, da čolna ni mogel potegniti tok Save s seboj, se je Peter ustavil. Znojev je molili čez ograjo prav nadenj več sežnjev dolgo preklo. Le kje jo je urezal? Na koncu je visela od nje kratka zanka. Peter je priljubljenega žandarja pozdravil, Martinča pa nagajivo ogovoril: "Kaj misliš ribe loviti? Pa kar vpričo naju, ki sva oba zaprisežena."

"Uganil si," se je smejal Martinč. "Dolgo in tanko, pa zato toliko težjo ribo imava ogledano z gospodom stražmojstrom, pa ne moreva brez čolna do nje. Tebe čakava, da nama pomoreš. Kar v vodo poglej; čista je, da se vsak kamenček razloči na dnu. Tamle je! Pa pazi, da je ne preplašiš."

Martinč je pokazal s preklo, v katero smer naj Peter išče. Opreznosti vajeni lovec se je res previdno obrnil in zagledal na dnu jezera — Kranbergerjevo sablio. Skoraj bi mu bilo na glas ušlo, da je Martinč od samega zlodeja.

V fužinarskem ladjišču je stopil še Znojev v čoln. Čeprav se v vodi vsaka stvar malo drugače vidi, je Martinč sabljo kaj kmalu izvlekel. S Petrom sta čoln priklenila in odšla na most. Znojev je izročil Korencu orožje in hudomušno pripomnil: "No, gospod stražmojster, sedaj imate pa porazgubljenega Kranbergerja vsega skupaj."

"Kako to?" se je zagovoril Peter.

"Včeraj je gospod našel tudi puško, bajonet in klobuk," je pojasnil Martinč.

"Kje pa?" Lovec kar verjeti ni mogel.

"V Žvanovem bršju," je potrdil Korenc in še pristavil, da se mu čudno zdi, ko je že vendar dvakrat prej stikal tam naokrog, pa ni ničesar opazil.

"Človek ne vidi vsak dan enako dobro." Martinč se je le s težavo resno držal.

"Boš ti meni pel!" Stražmojster je požugal Znojevemu s prstom. Pa ne zares. Zadovoljno se je smejal: "Ne puški in ne klobuku se ne pozna vreme. Pa je šel maja dostikrat dež. Samo bajonet je malo rjast. Orožje je bilo ves čas pod streho. Poznam vas, Bohinjce."

"Nekateri so res salamensko nabriti." Peter je po strani pogledal Martinča. Rad bi ga bil pa kar vpričo žandarja vprašal, kdaj je vendar Kranbergerjevo ropotijo pretihotapil iz votline v steni Komarče do vasi.

Korencu Petrov pogled ni ušel. Pomežnikil je z levim očesom in pokimal z glavo: "Ne rečem dvakrat, da nista imela pri Kranbergerju vidva p r s t o v vmes. Če mi je Martinč prišel pravit za sabljo, kje je, zakaj bi ne bil vedel še za puško?"

Znojev se je naredil hudega: "Gospod stražmojster! Če tako mislite—"

"Nič, nič. Kar tiho bodi," mu ni dal izgovoriti Korenc: "Nič čudnega ni, če sta bila zraven. aj sSta dovolj pretrpela zavoljo njega. Posebno Peter. In ves Bohinj. Jaz pa morebiti še največ. Ne bom več dalje brskal. Meni nič mar. Sem vesel, da sem se dedca prisekljivega, domišljavega in tožarskega znebil. Pritepenca tujega! Žandar ne bo več. Vsaj v naših krajih ne. In kako Saj sta dovolj pretrpela zavoljo izgubljenega orožja! Kakor bi bil jaz kriv."

"Vi prav nič," je posegel v besedo Znojev. "Če bi ne bilo zavoljo vas, ki znate včasih tudi malo zamežati, bi se moralo po mojem prej nekaj bohinjskih gora podreti, preden bi se bila puška našla."

"Eh, kaj bi premlevali stare reči!" Korenc je dvignil roko in razprl prste: "Stopimo rajši na Polje. Dam jaz za kozarec vina."

Martinč je bil koj voljan. Za gostilno je imel vedno čas, če ne, si ga je pa vzel. Peter je pa moral tako in tako iti na Bistrico čakat zakupnika, ki naj bi se okrog poldneva pripeljal z Bleda. Vsi trije so pogledali še enkrat na jezero. Njegova gladina se je bila med njihovim razgovarjanjem na rahlo vznemirila.

Onstran mosta so srečali lesnega trgovca Klemena iz Radovljive. Namenjen je bil po opravkih v Zgornjo dolino. Povedat jim je novico, da je prerekanja konec in da železnica proti morju prav gotovo steče skozi BBohinj. Bo prav in ne bo prav, so menili. Tedaj je ne daleč od njih prilezel na cesto gad, prav iz grmovja, kjer dandanašnji stoji hotel Sveti Janez. Klemen se je kač bal in jih ni mogel videti. Brž je hotel, naj gada kdo ubije. Peter in Martinč se pa nista ganila. Znojev je gada s svojo dolgo preklo samo pobezal in mu ni pustil prelesti ceste.

"Kaj se ga tako bojiš, da si ne upaš stopiti bliže? Vsaj zdaleč mahni po njem," ja priganjal Klemen.

"Počemu? Saj ni nikomur storil nič žalega. Živi pa prav tako rad kakor kdo izmed nas." Martinč je navihano pogledal Petra, ki se je že prestopil, da stre gadu glavo. Lovec je obstal. Razumel je, da ima Znojev spet kako svojo hudomušnost za ušesom.

"Da ste Bohinjci taki strahopetci, bi pa ne bil verjel," je bil Klemen kar nejevoljen.

"Gospod!" Martinč je dvignil nenavadno dolgo bukovko. "Če mi daste goldinar, pa ga denem za srajco."

Klemen je obstrmel. Kar verjeti ni mogel, da bi si kdo upal spustiti gada na goli život. Denarja se mu ni zdelo škoda. Rad bi bil dal še celo več, da bi videl tako drznost. Bal se je pa nesreče. Ni maral, da bi mu kasneje kdo kaj očital. Celo z oblastmi bi utegnil priti navzkriž. Obotavljal se je, ker si ni hotel nakopati odgovornosti: "Pa če te piči?" je pomišljal.

"Nič se ne bojte. Ne bo me. Ga bom prav obrnil. Kar sem z goldinarjem!" Znojev je že nastavil dlan.

"Če smem?" Radovljičan je vprašujoče pogledal stražmojstra.

"Kar. Zakaj pa ne?" Korenc se za Martinča ni nič bal. Bil je že sam radoveden, kako jo bo izpeljal. Prav tako tudi Peter. Klemen pa je že oddrgnil mošnjo in položil Znojevemu srebrnik na roko. Vsi so nestrpno čakali. Martinč je pa stisnil pest, prav počasi dvignil roko, si odpel gumb pod vratom in spustil goldinar za srajco.

Peter in Korenc sta se glasno zasmejala. Klemen pa z njima vred. Samo zavoljo lepšega je ugovarjal, da ne velja. Martinč je pa trdil, da je do pičice izpolnil, kar je obljubil. Razložil je: "Rekel sem: Če mi daste goldinar. Nikar me pa ne dolžite, da se kač bojim." Znojev je odložil preklo, stopil do razdraženega gada, ga ročno ujel za rep, zavihtel okrog sebe in vrgel v jezero.

"Tudi ta drznost je bila vredna tega denarja," je potrdil Radovljičan. Pa je bilo vsem prav. Najbolj Martinču. Norčeval se je, da bi najrajši ves dan metal gade v vodo in spuščal goldinarje za srajco, če bi kje mogel dobiti takega osla, ki bi mu jih dajal.

Vesele volje so se razšli. Klemen je na mostu še nekoliko postal in si ogledoval lepoto jezera, drugim trem se je pa mudilo v Spodnjo dolino. Martinč se je ponudil, da nese Kranbergerjevo sabljo. Pa mu stražmojster ni dovolil. Bi utegnili ljudje misliti, da je spet zašel v kakšen precep. Rajši jo je nosil kar sam.

Peter in Korenc sta se v krčmi komaj dobro ustavila, Znojevemu Martinču se pa nikamor ni mudilo. Imel je goldinar v žepu.

Na Bistrici je že davno odzvonilo poldan. V gostilni Pri mostu sta Hribarjev Peter in Vencelj Hrubečka postajala nestrpna, ko zakupnika lova od nikoder ni bilo. Ne skrbelo bi ju tako zelo, da ni gospod brzojavil z Bleda, da se je že odpeljal in da naj pripravijo kosilo za dva. Kdo bi še utegnil biti, sta skušala uganiti, pa se nista mogla nič pravega domisliti. Morebiti pride profesor Novak. Pa komaj. Še včeraj je pisal Venceljnu in se naznanil šele za poletje. Sedaj da ga šola zadržuje. Včasih sta kar oba hkrati stopila gledat in poslušat na prag, kdaj pridrda kočija.

Krčmarica je postajala nejevoljna. Da bo jedilo že vse postano, se je jezila. Potem se pa gospoda pritožuje, čeprav je sama kriva.

In so ugibali in ugibali. Da se je kolo strlo, je menil Vencelj. Morebiti so se konji splašili in so se prevrnili, je huje sodil Peter. Krčmarica se je pa bala, da se je ljudem kaj naredilo. Zagovorili so se, na mostu čez Bistrico so pa zaropotale mostnice. Kočija je vozila že na dvor. Ko je obstala pred hišo, bi bila Vencelj in Peter skoraj pozabila pozdraviti gospoda. Iz kočije je stopila še— Tkalčeva Jerca. Ni bila zagorela v obraz kakor druga leta ob tem času. In nekako bolj gosposko se je obnašala. Zadrege pa le ni mogla skriti; zardela je kakor pirh.

Prvi je prišel do sape Vencelj. Ponudil je brhkemu dekliču roko: "O, Jerček! Si se le vrnila."

Tkalčeva je mirno priznala: "Nisem mogla več zdržati med zidovjem, gospod Vencelj. Preveč mi je postalo dolgčas po planinah."

"Bog te sprimi, Jerca!" Peter in Jerca sta si segla v roko.

(Dalje prihodnjič)

1902 1953

Naznanilo in zahvala

Žalostnega ter potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je umrl naš ljubljeni sin in brat

RUDOLF LEVSTEK

ki je izdihnil svojo blago dušo dne 17. julija 1953.

Pokojni je bil rojen dne 3. oktobra 1902 v Sodražici na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko.

Pogreb se je vršil dne 20. julija popoldne iz pogrebnega zavoda Frank Zakrajšek in sinovi na Highland pokopališče, po civilnih obredih, kjer je bilo truplo izročeno materi zemlji.

Na tem mestu se prav iskreno zahvalimo vsem, ki so poklonili toliko rož ob krsti pokojnega ter mu tako izkazali zadnjo čast.

Dalje se iskreno zahvalimo vsem, ki so darovali za svete maše, ki se bodo opravile za dušo dragega pokojnika.

Naša iskrena zahvala vsem, ki so na dan pogreba dali na razpolago svoje avtomobile, ter mnogim tako omogočili udeležiti se pogreba.

Dalje zahvala vsem, ki so prišli pokojnika kropit ter molit za mir in pokoj njegove duše ter se udeležili pogreba in potem spremili truplo pokojnika na pokopališče Highland.

Zahvala društvu sv. Janeza Krstnika za vso pomoč, naklonjenost in pa za pogrebce.

Zahvala pogrebnemu zavodu Frank Zakrajšek in sinovi za tako vzorno vodstvo pogreba ter za vso postrežbo, ki so nam jo dali ob smrti našega dragega.

Končno zahvala vsem, ki so nam kaj pomagali ob smrti našega dragega pokojnika; prav tako tudi za izraze sožalja in vso naklonjenost.

In Ti, naš dragi sin in brat, počivaj v miru in lahka naj Ti bo gruda ameriška; duši Tvoji blagi pa večni mir, ki Ti ga iz vsega srca želimo. Na svidenje onkraj groba.

Blagor mu, ki se spočije,
v črni zemlji v grobu spi;
lepše sonce njemu sije,
lepša zarja rumeni.

Tvoji žalujoči ostali:
MARIJA LEVSTEK, mati
VINKO in FRANK LEVSTEK, brata

Cleveland, Ohio, 20.. avgusta 1953.

R.K.O. KEITH'S E. 105th St. Theatre
EAST 105th & EUCLID AVENUE
Naše gledališče je bilo dobro posečeno skozi celo poletje, to pa raditega ker vedno kažemo samo najnovejše in najbolj privlačne slike iz vsega sveta.

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-8187 **Jerry Petkovšek, lastnik**
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

S E D M A K
Vršimo selitve in prevažamo lahko ekspresno robo
Kupujemo in prodajamo rabljeno pohištvo
321-325 EAST 156th STREET, blizu LAKE SHORE BLVD.
KEnmore 1-6580 **IVanhoe 1-6370**

BUKOVNIK STUDIO
Mojstrsko fotografiranje
SVATBENE - DRUŽINSKE - PORTRETI IN OTROŠKE SLIKE
762 EAST 185th STREET — IV 1-1797
Odprto vsaki dan od 9. do 8. ure — v nedeljo od 10. do 3. ure
Izdelujemo slike tudi za potne liste in v identifikacijske svrhe

NAZNANILO
Cenjeni javnosti sporočamo, da smo prevzeli Weiser pekarijo, katero bomo sedaj vodili pod imenom
CLIFFEL'S BAKERY
na 704 EAST 185th STREET
Za otvoritev bomo obdarili vse obiskovalce brezplačno z cookies. Vabljeni ste, da pridete. Imeli bomo vedno najboljše pecivo.

ZIDANA (tapestry) BUNGALOW HIŠA
stara štiri leta, se proda.
Kamnito ognjišče; 3 velike spalnice, sprejemnica, obednica in kuhinja. Polna klet. Bakrene cevi po vsej hiši. Gorkota na plin.
Za podrobnosti pokličite
RE 1-4031

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

HELP WANTED MALE

GENERAL FACTORY WORK
M·E·N
18 — 45
$1.77 PER HOUR
WITH INCREASES TO $1.84 AFTER 30 DAYS
4:00 PM — 12:30 MIDNIGHT
3:30 PM — 12:00 MIDNIGHT
2:30 PM — 11:00 PM
Good working conditions Uniforms furnished
Cafeteria on premises
Free hospitalization and Surgical Plan
Must have 2 years of high school
Apply in person
KRAFT FOODS COMPANY
505 NORTH SACRAMENTO BOULEVARD
NEvada 2-0200 — Extension 453

THE MAY CO.'S BASEMENT
MI DAJEMO IN IZMENJAVAMO EAGLE ZNAMKE
NYLON Criss-Cross GIRDLE
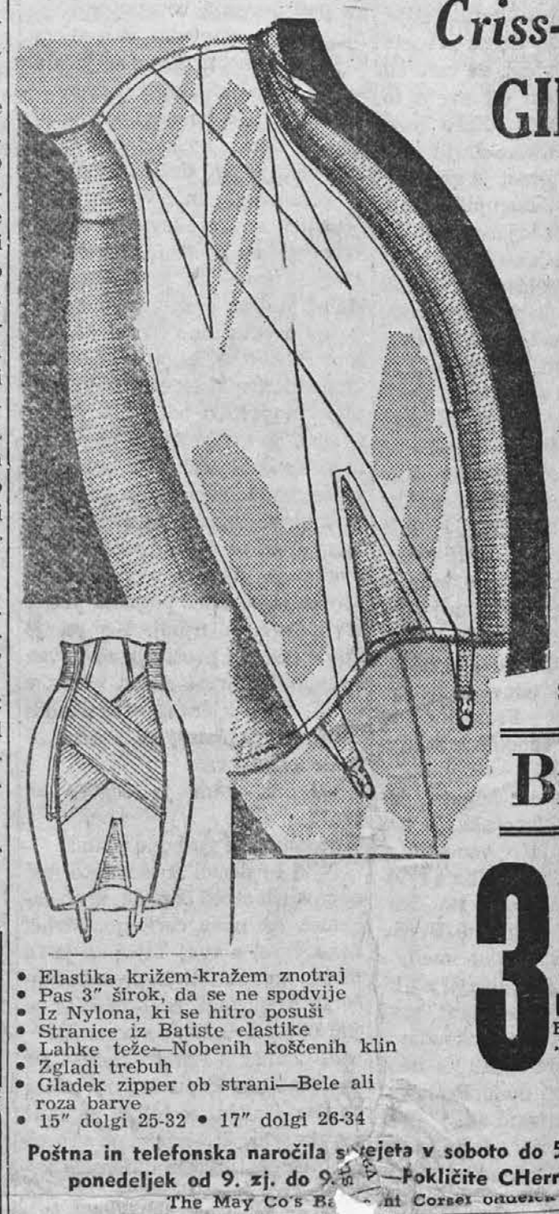
Regular 5.98 Value
Styled by **Biflex**
3.99
Elastika križem-kražem v trobušnem pasu zgladi život
- Elastika križem-kražem znotraj
- Pas 3" širok, da se ne spodvije
- Iz Nylona, ki se hitro posuši
- Stranice iz Batiste elastike
- Lahke teže—Nobenih koščenih klin
- Zgladi trebuh
- Gladek zipper ob strani—Bele ali roza barve
- 15" dolgi 25-32 • 17" dolgi 26-34

Poštna in telefonska naročila sprejeta v soboto do 5.30 ure in v ponedeljek od 9. zj. do 9. zv. —Pokličite CHerry 1-3000
The May Co's Basement Corset oddelek

for Girls! *for Kiddies!*
PLAID FLANNETLETTE s Poplin podlogo
JACKETS
Dekliške mere 7-14 Otroške mere 3-6½
2.99

Poplin jackets za šolsko nošo! Imajo polno podlogo iz živo barvne plaid flannele. Zadaj so nabrani za boljši kroj! Udobni za nošo, ker so lahki! Rdeči, plavi ali zeleni.

Dekliški novi Rayon in Acetate
FINI TWILL Sport Jackets
Mere 7-14 **5.99**

športni jacketi iz rayon gabardine! Spredaj imajo zipper, pas ob strani, 2 žepa spredaj. Lepa prešita podloga iz rayona za toploto! Se otresejo vode in gub. Stalno varni proti moljem. Vse najnovejše barve. Razni madeži kot tinta, soki in blato se ne primejo.

Poštna in telefonska naročila sprejeta v soboto do 5.30 in ponedeljek od 9. zj. do 9. zv. —Pokličite CHerry 1-3000
The May Co.'s Basement oddelek z dekliško nošo